

Instytut Pamięci Narodowej - Opole

<https://opole.ipn.gov.pl/opo/aktualnosci/179052,Inauguracja-Przystanku-Historia-w-Berlinie-Berlin-14-lutego-2023.html>
25.04.2024, 18:49

Inauguracja Przystanku Historia w Berlinie - Berlin, 14 lutego 2023

Wydarzeniu towarzyszyła prezentacja niemieckojęzycznego portalu historycznego o powstaniu wielkopolskim

14 lutego 2023 r. o godz. 17:00 w siedzibie Instytutu Polskiego w Berlinie przy Burgstraße 27 odbyła się uroczysta inauguracja Przystanku Historia w Berlinie. W wydarzeniu wzięli udział m.in.: dr Karol Nawrocki – prezes Instytutu Pamięci Narodowej, Paweł Gronow – I radca i zastępca ambasadora RP w Berlinie, Marcin Król – konsul RP oraz Marzena Kępowicz – dyrektor Instytutu Polskiego w Berlinie.

– Wiele kontekstów dzisiaj spotyka nas w stolicy Niemiec, Berlinie. Kontekstów związanych z trudną przecież historią dwóch narodów – narodu polskiego i narodu niemieckiego. One kumulują się wokół dat, wokół wydarzeń, wokół emocji, wokół wojen, wokół przeszłości i przyszłości

– mówił podczas otwarcia dr Karol Nawrocki. Prezes Instytutu Pamięci Narodowej przywołał też historię jednego z naszych bohaterów, kpt. Wacława Koteckiego:

– Z jednej strony był powstańcem wielkopolskim, walczył w roku 1920 przeciwko bolszewikom, był żołnierzem Wojska Polskiego w II Rzeczypospolitej, w roku 1939 obrońcą Polski wobec niemieckiego najazdu, a gdy powstawały konspiracyjne struktury (...) był oficerem Związku Walki Zbrojnej i Armii Krajowej, największej podziemnej armii świata (...) zginął w Dreźnie za swoje przywiązanie do Polski w roku 1943.

Odwołując się do niełatwej historii polsko-niemieckich relacji oraz emocji, które za nimi idą, dr Karol Nawrocki podkreślił znaczenie prawdy i celu przyświecającego otwarciu Przystanku Historia w Berlinie:

- Jesteśmy tutaj, Drodzy Państwo, po to, aby móc powiedzieć prawdę. Mówić prawdę nie tylko historyczną, naukową, która ma przynieść poczucie bezpieczeństwa, czy czasem nawet beztroski w XXI wieku, ale prawdę dla lepszej przyszłości wspólnoty europejskiej, sojuszu NATO wobec zagrożeń, które płyną ze współczesnego świata.

Data inauguracji berlińskiego Przystanku Historia nie jest przypadkowa – już 16 lutego 2023 będziemy obchodzić 104. rocznicę zawarcia rozejmu w Trewirze, który zakończył powstanie wielkopolskie. Właśnie dlatego niepodległościowy zryw Wielkopolan stał się tematem przewodnim wydarzenia. 14 lutego to również rocznica przemianowania Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową. W strukturach wojskowych i cywilnych Polskiego Państwa Podziemnego zaangażowanych było wielu powstańców wielkopolskich. Ich konspiracyjny trud obejmował działania podejmowane nie tylko na terenie włączonego do III Rzeszy tzw. Kraju Warty, ale i pozostałe ziemie okupowanej II RP ze szczególnym uwzględnieniem Warszawy i Generalnego Gubernatorstwa.

W 2018 roku w 100. rocznicę wybuchu powstania wielkopolskiego poznański oddział Instytutu Pamięci Narodowej wspólnie z 17 instytucjami nauki i kultury, przygotował portal internetowy poświęcony temu zrywowi niepodległościowemu. Jego założeniem jest otwarta formuła i uzupełnianie informacji poprzez ciągłe zbieranie tekstów i materiałów oraz zapraszanie do współpracy regionalistów, historyków i instytucji podtrzymujących pamięć o powstaniu.

W lutym 2020 r. powstała wersja portalu w języku angielskim, a 14 lutego 2023 została uruchomiona jego niemieckojęzyczna wersja. Portal jest dostępny pod linkiem:

<https://grosspolnischeraufstand.eu/pwd>

Uroczystość w Berlinie uświetnił wykład Wolfganga Templina, znanego niemieckiego publicysty i działacza opozycji demokratycznej w NRD, na temat powstania wielkopolskiego widzianego z perspektywy niemieckiej historiografii. Dodatkowo zgromadzeni goście mogli wysłuchać krótkiego koncertu wirtuoza gitary, Łukasza Kuropaczewskiego oraz obejrzeć wystawę [Powstanie Wielkopolskie 1918-1919](#).

Wizycie towarzyszyło nawiązanie kontaktu z przedstawicielami instytucji niemieckich w celach dalszej współpracy. Rozmowy prowadzili Łukasz Witek, dyrektor Biura Przystanków Historia oraz Agnieszka Jędrzak, dyrektor Biura Współpracy Międzynarodowej.

Przystanki Historia za granicą są czymś więcej niż tylko miejscem spotkań. To punkty na

mapie świata, gdzie Polacy mogą poczuć wspólną historię, wartości i więź z Ojczyzną. W zagranicznych Przystankach Historia nasi edukatorzy, naukowcy i archiwiści przedstawiają podczas warsztatów, wykładów i spotkań szeroką ofertę edukacyjną Instytutu Pamięci Narodowej, prezentują wyniki najnowszych badań, a także pozyskują do „Archiwum pełnego pamięci” bezcenne pamiątki po polskich emigrantach. Pierwszy zagraniczny Przystanek Historia został uruchomiony w Wilnie w 2015 r. Niedługo powstały kolejne, m.in.: we Lwowie, w Brukseli, Nowym Jorku, Mińsku, Grodnie, Chicago, Dyneburgu czy Londynie.

Organizacją spotkań w berlińskiej placówce będą zajmowały się Oddziały IPN w Poznaniu i Szczecinie. Siedzibą Przystanku Historia podczas wydarzeń w Berlinie będzie Instytut Polski, dodatkowo nasze działania będą prezentowane również w filii Instytutu Polskiego w Lipsku.

- W Berlinie i Lipsku chcemy spotykać się cztery razy w roku, prezentując zagadnienia z najnowszej historii Polski, ze szczególnym uwzględnieniem stosunków polsko-niemieckich, nie pomijając przy tym ich najtrudniejszych wątków. Niemcy z punktu widzenia pamięci historycznej mają dla nas olbrzymie znaczenie, dlatego oferta Instytutu Pamięci Narodowej w Berlinie dedykowana jest głównie dla Niemców, których chcielibyśmy uwrażliwić na najważniejsze aspekty XX-wiecznej historii Polski oraz Europy Środkowo-Wschodniej

- mówił PAP dr Karol Nawrocki.

Zobacz też:

► [Portal IPN poświęcony Powstaniu Wielkopolskiemu](#)

Paweł Gronow, I radca i zastępca ambasadora RP w Berlinie – Berlin, 14 lutego 2023. Fot.

Wolfgang Templin podczas wykładu na temat powstania wielkopolskiego w

Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Mikołaj Bujak (IPN)

niemieckiej
historiografii - Berlin,
14 lutego 2023. Fot.
Mikołaj Bujak (IPN)

Łukasz Witek, dyrektor
biura Przystanków
Historia i Marzena
Kępowicz, dyrektor
Instytutu Polskiego w
Berlinie - Berlin, 14
lutego 2023. Fot.
Mikołaj Bujak (IPN)

Paweł Gronow, I radca
ambasady RP w Berlinie
i Agnieszka Jędrzak,
dyrektor Biura
Współpracy
Międzynarodowej -
Berlin, 14 lutego 2023.
Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Dr Karol Nawrocki,
prezes Instytutu
Pamięci Narodowej i
Paweł Gronow, I radca
ambasady RP w Berlinie
- Berlin, 14 lutego
2023. Fot. Mikołaj Bujak
(IPN)

Koncert Łukasza
Kuropaczewskiego -
Berlin, 14 lutego 2023.
Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Inauguracja Przystanku
Historia w Berlinie -
Berlin, 14 lutego 2023.
Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Inauguracja Przystanku
Historia w Berlinie -
Berlin, 14 lutego 2023.
Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Inauguracja Przystanku
Historia w Berlinie -
Berlin, 14 lutego 2023.
Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Inauguracja Przystanku
Historia w Berlinie -
Berlin, 14 lutego 2023.
Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Plansza wystawy
„Powstanie
Wielkopolskie
1918-1919” w
niemieckiej wersji
językowej - Berlin, 14
lutego 2023. Fot.
Mikołaj Bujak (IPN)